

FAKÜLTEMİZİN ÖĞRETİM SİSTEMİ VE KOORDİNATÖRLÜK HİZMETLERİ

Dr. Zeki BAŞAR*

Ö Z E T

Makalede, Tıp Fakültesinin 11 Şubat 1966'da Erzurum'daki Atatürk Üniversitesinin bünyesinde kurulduğu ve kısa zamanda geliştiği kaydolunmuştur. Ayrıca Western Reserve benzeri integre bir sistem uygulamakla, Türkiye'nin Hacettepe dışındaki Tıp Fakültelerinden ayrıldığı ve farklı karakterde olduğu belirtilmiştir. İntegre sistemin doğal bir gereği olarak gruplandırılan derslerin ortak programlarını uygulayacak öğretim üyelerinden oluşan ders kurullarından söz edilmiştir.

Sayıları beşi bulan dönemler için, her yıl yeni baştan düzenlenen ders programlarında emekleri geçen ve günü gelince soruların hazırlanıp sınavlarının yapılmasında görev sorumluluğu olan Koordinatörlerin yetkileri açıklanmıştır. Aynı zamanda Fakülte kurulunca, Doçentler ve Profesörler arasından seçilen bir başkan ile beş koordinatörden oluşan eğitim komisyonunun fonksiyonu anlatılmıştır. Bütün ayrıntıları ile eğitim ve öğretim işlerinin yolunda gitmesini bütün ayrıntıları ile gözeten bu komisyon, öğrencilerin türlü problemlerini çözüme bağlamakta rehberlik görevinde yaptığı belirlenmiştir.

Fakültemiz, Erzurum'da açılıp 17 Kasım 1958 de öğretime başlayan Atatürk Üniversitesinin çatısı altında kurulmuştur.

Atatürk Üniversitesinin, yüz-

yılı aşan başarılı bir geçmişi bulunduğu bildirilen Land Grand tipinde olduğu ileri sürülmektedir. Bu tipin özellikleri arasında;

1. Memleketin problemleri-

(*) Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Deontoloji Kürsüsü Yöneticisi, Profesör.

ni bilip çözecek elemanlar yetiştirmek,

2. Çevrenin bilinen ve belirecek olan sorunlarını araştırma konusu edinmek suretiyle çözüme bağlamak,

3. Yayın işlerine önem vermek suretiyle bilgiyi, dersane ve laboratuvarların duvarları arasından çıkarıp evlerde, fabrikalarda ve çiftliklerde çalışan halka götürmek vardır.¹

Gerçekte son yıllarda birçok üniversitelerin bu özelliklere doğrudan doğruya veya dolaylı olarak az çok yer verdikleri görülmektedir. Örneğin bizim 1750 sayılı Üniversiteler kanunumuzun 3. maddesinde Üniversitenin görevleri sayılırken, adeta Land Grand tipinin özelliklerini de içine alan fakat çok daha önemli görünen görevlere yer verilmiş olması gibi.

Fakülteler ve bunlardan oluşan Üniversiteler, nerede ise artık kanunlara ve kurallara sıkı sıkıya bağlı kalan kurullar tarafından yönetilmektedirler. Bizim fakültemiz, kanunun öngördüğü koşullara ilk defa 1971 de sahip olarak şimdiki adıyla Fakülte Kurulu (İlk Zamanlar Profesörler Kurulu deniliyordu) kuracak bir duruma gelmiştir.

Bu kurul ilk toplantısını 20 Şubat 1971 de yapmış ve ayrı bir

organ olan Yönetim Kurulu üyelerini seçmiştir.²

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, ilk beş yıllık plan döneminde kurulmaları kararlaştırılan beş tıp fakültesinden biridir. Amerika'daki tıp fakülteleri içerisinde geniş ölçüde beğenilir bir öğretim sistemi uygulayan «Western Reserve»i örnek alan Hacettepe tarafından kurulmuştur.

Daha önce kurulanların ikincisi «Hacettepe'den sonra» ve önceden mevcutların «İstanbul, Ankara, Ege, Hacettepe» beşincisi olmuştur.

Yeni kurulan Fakültemizde ilk defa görev alan doktorlar 11 Şubat 1966 gününde toplu olarak Erzurum'a gelmişlerdir.³ Gelenler, o tarihlerde esasen iyi bir şekilde donatılıp işletilmekte olan Numune Hastahanesinde hizmete başlamışlardır.

Hastahane daha önce ve tabii resmi bir anlaşma ile on yıllığına fakülte emrine verilmiştir.

Fakültenin büro hizmetleri ise, şimdiki Edebiyat Fakültesinde ayrılan iki küçük odadan yararlanılarak yürütülmüştü.

Atatürk Üniversitesi ile Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi arasında imzalanan protokola göre, fakültemiz için 1964

- (1) Prof. Dr. Nazmi Oruç Atatürk Üniversitesi 50. Yıl Armağanı. Cilt: II, S. 114, Atatürk Üniversitesi Matbaası, 1974.
- (2) Seçilenler:
Prof. Dr. İ. Aykaç, Prof. Dr. M. Kürkcüoğlu, Prof. Dr. T. Ural, Doç. Dr. Y. Kuşucu, Doç. Dr. İ. Ildırım.
- (3) Birkaç Uzman ve çoğu Asistan olarak 28 doktor.

ders yılı başında Hacettepe'ye öğrenci kabulüne başlanılmıştır.

Atatürk Tıp Fakültesi, 11 Nisan 1966 Pazartesi günü düzenlenen bir törenle öğretime başlamıştır. Tören programı aynen şöyledir:

T. C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Rektörlüğü

TIP FAKÜLTESİ İLK DERS
PROGRAMI

11 Nisan 1966
Pazartesi

1. Saat 10.35 Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Osman Okyar'ın konuşması
2. Saat 10.40 Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Ertuğrul'un konuşması
3. Saat 11.00 Açılış Dersi, Prof. Dr. Nusret Karasu (Tıp, Sosyal Hizmetler ve Gönüllü Teşekküller)

Adres: Kimya Binasında Büyük Anfi.

Törende ilk olarak o günün rektörü Prof. Dr. Osman Okyar, çok kısa bir açılış konuşması yapmıştır. Rektör;

«Fakültenin Erzurum'da kurulması zaruretinden söz etmiş, bütün doğunun sağlık sorunlarına ve öğretim alanında hamle yapacağını bildirmiştir. Fakültenin a-

çılışında hizmetleri geçenleri ayrı ayrı anarak teşekkür etmekle yetinmiştir.

Sonra, Dekan, Prof. Dr. Ali Ertuğrul konuşmuş ve özet olarak şunları söylemiştir;

«Beşinci Tıp Fakültesinin burada açılması çok yerinde ve zamanında olmuştur. Bu işin gerçekleştirilmesinde büyük yardımları olan Prof. Dr. İhsan Doğramacı ile Prof. Dr. Nusret Karasu'ya teşekkür borçluyuz. Fakülte öğretim ve eğitimi yanında halk sağlığı ile kendisini görevli sayacaktır. Her ayın belli bir gününde Sağlık Ocakları doktorları fakülteye gelip temaslar yapacaklardır.»

İlk ders niteliğinde olan üçüncü konuşmayı, herhalde hizmetlerinden ve Erzurumlu olmalarından dolayı davet edilmiş bulunan Prof. Dr. Karasu yapmışlardır. Dersin konusu (Tıp, Sosyal Hizmetler ve Gönüllü Teşekküller) dir.

Günümüzde, Tıbbın Fertten ziyade toplum sağlığı ile meşgul olma yolunu tuttuğunu söyleyen Prof. Dr. Nusret Karasu;

«Pandemilerle mücadeleden başlayarak antibakteriyel döneme ulaşan ve maddi hastalıklardan ruh sağlığı anlayışına yükselen modern tababetin şişmanlık, zayıflık, ihtiyarlık, tembellikten huzursuzluğa kadar herşeyi sosyal bir problem olarak ele aldığını, milli gelir ve nüfus planlamasına varıncaya kadar genişlemiş olduğunu» dile getirmiş ve anlatmışlardır.

Değindiğimiz şekilde imzalanan protokol uyarınca, 1964 den itibaren Atatürk Tıp Fakültesi adına Hacettepeye öğrenci alınmaya başlanmıştır. Programlarını başarı ile tamamlayan 24 kişilik ilk grup, 1966 yılında Erzurum'a gelip Fakültemizde derse başlamışlardır. Sonraki yıllarda bunları başka gruplar izlemişlerdir.

Öğrencilerimiz, Hacettepe'de 2 yıl F.K.B. öğretimi görmekte idiler. 1971 den itibaren F.K.B. dersleri Atatürk Üniversitesi bünyesinde kurulan Temel Bilimler Yüksek Okulunda ve bir yıl olarak okutulmaya başlanılmıştır.

Temel Bilimler açıldığı sıralarda, arkadaşlarımızın (Prof. Dr. Muzaffer Kürkçüoğlu...) emekleri ile hazırlanıp tıp bölümü öğrencilerine tamamiyle olmasa da uygulanan programla, 1973 yazından itibaren Fakültemiz Eğitim Komisyonu, özel şekilde ilgilenmeyi görev saymıştır.

Bu cümleden olarak Dekan Prof. Dr. Yaşar Kuyucu ile Eğitim Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Zeki Başar'ın F.K.B. Tıp dalı programı kredi saatlarının arttırılması hususunu ve uygulama konusunu birkaç defa Fen Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Suavi Yalvaç ve Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Suphi Kırımlı ile görüştüklerini kayde değer buluyoruz.

Ayrıca F.K.B. ve Tıp dalı programına, Biofizik, Nükleer tıp ve Osteoloji derslerinin konması

nın Eğitim Komisyonu Kararından geçerek üst kurullara sunulmuş olduklarına, önemlerinden dolayı değinmeyi gerekli buluyoruz.⁴

Bu şekilde, programa getirilmek istenen yeniliklerle yapılan eklemelerin gerekçelerini, konuyu dağıtmamak için vermiyoruz. Yalnız Biofizik ve Nükleer Tıp konularında Hacettepe Tıp Fakültesi programı ve uygulamalarından yararlanılmasının düşünüldüğüne değinmekle yetineceğiz.

Fakültemizde 11 Nisan 1966 da öğretime başlandığına değinmiştik. Bu şekilde başlayan ve F.K.B. den sonra her sınıfın iki sömestri ayrı bir dönem sayılmış, yılların ilerlemesiyle yeni sınıflar eklenmiş ve dönem sayısı da beşi bularak tamamlanmıştır.

Öğretim Sistemi:

Fakültemizde uygulanan (İntegre Sistem), diğerlerinden, özellikle Klasik Tıp Fakültelerinden çok farklıdır. Bu farklılığı, Ders Kurullarında, Eğitim Komisyonu gibi örgütlerin varlığında, ders programlarının hazırlanıp uygulamalarında, belli oranda test ve klasik sorulara yer veren sınav şekillerinde, puan yahut başarı değerlendirme işinde, klinik uygulamalarında, Toplum Hekimliği çalışmalarında, vb. görmek kabilirdir.

Bilindiği üzere integre Sistemle ele alınan konular, çeşitli

(4) 30.5.1974 günlü, 24 sayılı ve 15.11.1974 günlü 53 sayılı karar.

kolları ve yan dalları ile bir bütün olarak incelenmekte ve uygulamalı bir şekilde okutulmaktadır.

Bu sistemde öğretime, hücre bilgisi ile başlanıp dokular ve aygıtlarla sürdürülmektedir. Anlaşılacağı şekilde, ilk iki dönemde sağlam ve hasta insan incelenmekte üçüncü, dördüncü dönemlerde klinik uygulamalara fazla yer verilmekte ve beşinci dönemde ise, devamlı olarak pratik uygulamalar yapılmakta veya özel bir staj programı ile sömetrler doldurulup tamamlanmaktadır.

Bu sistem, klinik öncesinde ders gurupları ve sınıf geçme biçiminde uygulanırken, klinikte a- deta ders geçmeye dönüşmekte ve belli ilkeler üzerinde titizlikle durulmaktadır. Özellikle hastalar, hastalıklar üzerinde fazla durmakta, genç doktor adaylarının Teşhis-Tedavi alanında görüş ve beceri sahibi olmalarına önem verilmektedir.

Ayrıca teşhis konusunda ise, başta klinik belirtiler olmak üzere ,duruma göre Biokimya, Hematoloji, Mikrobiyoloji ve Röntgen laboratuvarları bulgularının değerlendirilmesine yer verilip dikkatler çekilmektedir.

İntegre sistem, aynı zamanda öğretim üyeleriyle yardımcılarının, öğrencilerle yakından ilgilenmelerini ve okutulan derslerin sınavlarının sık sık yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Sınavlarda her ders dalına ait teorik soruların %50 si test ve %50 si klasik

olarak düzenlenmek zorunluğu vardır. Sınav soruları, dersi veren öğretim üye veya görevlileri tarafından ortak programdaki ders saatleri ile orantılı olarak hazırlanmaktadır.

V. Dönem öğrencilerinin herbir klinikte yaptıkları stajlar, süre sonunda yapılan sınavlarla değerlendirilmektedir.

Yapılan değerlendirmede ise öğrencinin müşahade almak, hastalarla ilişki kurmak ve nöbet tutmaktaki ciddiyeti ile poliklinik, laboratuvar, Toplum Hekimliği çalışmalarındaki başarılarına yer ve önem verilmektedir. Ayrıca seminerler, epikrizler ve diğer çeşitten toplantılardaki ilgileri de gözönünde bulundurmak suretiyle başarı dereceleri saptanmaktadır. Bütün bunlarla ve köy koşullarında uygulamalar yaptırmakla Sosyal, Kültürel ve Ekonomik etkenlerin sağlık alanında ki önemi, genç doktor adaylarına gösterilmek istenmektedir.

Değerlendirme sonunda, 100 üzerinden 60 dan az puan alanlar başarısız sayılmaktadırlar.

Ders Kurulları:

Hemen her dönemde, özellikle klinik öncesinde okutulan derslerin programları, konuları okutacak olan öğretim üyelerinden oluşan kurullarca hazırlanmaktadır. Fazla dersi bulunanlardan altı öğretim üyesinin bir araya gelmesiyle oluşan bu örgütler, yine en çok dersi olan öğretim üyesinin başkanlığında yönetil-

mektedirler. Ancak ikiden fazla ders gurubu kurul başkanlığının aynı bir öğretim üyesi üzerinde toplanmasına dikkat edilmektedir.

Ders gurubu konusunda bir fikir vermek üzere bunlardan birisini, örneğin sindirim sistemi ders gurubunu anlatacak olursak;

Bilindiği üzere bu sistem, ağızdan anüse kadar devam etmektedir. Bu ders gurubunda aygıtın, bu demektir ki aygıtı oluşturan herbir organın Anatomisinin, Patolojik Anatomisinin, Fizyoloji ve Biokimyanın hep bir arada okutulduklarını söyleyebiliriz.

Aynı zamanda aygıtın hastalıkları, hastalıklarının teşhis ve tedavileri bir bütün olarak konu edinilmekte ve incelenip öğretilmektedir.

Dönemlerin sömestrlerinde okutulacak ders programları, sözünü ettiğimiz kurullarca hazırlanmaktadır. Gerek kurullarda ve gerek Tıp Tarihi - Deontoloji ve Adli Tıp gibi bağımsız kürsülerce hazırlanan programlar, Eğitim Komisyonunca incelendikten sonra kesinleşmektedir. 1750 sayılı kanunun yürürlüğe girmesi (1973) üzerine, programların ön hazırlıkları kürsü kurullarınca yapılmaktadır.

Kesinleşen programların uygulanıp yürütülmelerinde, genel olarak kurulda dersi bulunan öğretim üyeleri ve ders grubu kurul başkanı sorumlu kılınmışlar-

dır. Belli hallerde dönem koordinatörlerinin işbirliği yapmaları, denetimleri, kurul toplantılarına katılmaları da söz konusudur. Ders gurubu sınav sonuçları görüşülürken Eğitim Komisyonu Başkanının kurul'a katılması 6 Aralık 1974 den itibaren uygulanmaya başlanılmıştır.⁵

Ders Grubu kurullarının sayıları ile bu kurullarca okutulan derslerin sayıları yönetmelikte henüz yeralmadıkları için fiks olduklarından söz edilmeyecektir.

Şimdi, herbir dönemde yer alan ders guruplarının neler olduğunu görelim:

I. Dönemin Ders Gurupları:

	Ders
1. Hücre Biyolojisi	Grubu
2. Doku Biyolojisi	»
3. Sindirim ve Metabolizma	»
4. Dolaşım ve Solunum Sistemi	»
5. Nöro-Endokrin Sistemi	»
6. Hareket Sistemi	»

II. Dönemin Ders Gurupları

	Ders
1. Hücre ve Doku	Gurubu
Zedelenmesi	
2. Kas-İskelet Sistemi	»
3. Enfeksiyon Mekanizmaları ve Kimyasal etkenler	

(5) Eğitim Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Zeki Başar, değinilen tarihte Doç. Dr. Hikmet Üğütmen'in başkanlığında toplanan hücre ve doku zedelenmesi ders kuruluna katılmıştır.

4. Hemopoetik Sistemi »
5. Dolaşım-Solunum »
6. Üriner Sistem »
7. Endokrin Üreme »
8. Nöro Psikiyatri »

4. Acil-Cerrahi »
5. Toplum Hekimliği »
6. Göğüs Hastalıkları »
7. Radyoloji »
8. Devrim Tarihi »

III. Dönemin Ders Gurupları:

	Ders Gurubu
1. Semiyoloji	
2. Dahiliye	»
3. Pediatri	»
4. İntaniye	»
5. Cildiye	»
6. Nöroloji	»
7. Göğüs Hastalıkları	»
8. Klinik Semiyoloji	»
9. Labaratuvar Uygulamaları	»
10. Tıp Tarihi ve Deontoloji	»

IV. Dönemin Ders Gurupları:

	Ders Gurubu
1. Kulak-Burun-Boğaz	
2. Göz	»
3. Uroloji	»
4. Ortopedi	»
5. Kadın-Doğum	»
6. Cerrahi	»
7. Psikiyatri	»
8. Fizik Tedavi	»
9. Adli Tıp	»

V. Dönemin Ders Gurupları:

	Ders Gurubu
1. İç Hastalıkları	
2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	»
3. Kadın Hastalıkları ve Doğum	»

Koordinasyon Hizmetleri:

Bu başlık altında toplanan konular arasında Fakülte kurluna, Yönetim Kuruluna ve Dekanlığın payına düşenler vardır. Biz burada özellikle Eğitim Komisyonundan geçenlere değinmiş olacağız.

Eğitim ve Öğretimle ilgili olan işler esasen az değildir. Bunlara derslerin başlama-bitim tarihlerinin ve sınav tarihleri ile ilgili hususlar, ders programları işlemleri ve genel olarak uygulamalarla ilgili işler de eklenmelidir. Sık sık yapılması plananan sınavlarla öğrencilerin teorik ve pratik derslere devamları ile ilgili işler keza. Öğrencilerin aldıkları raporların ve başka suretlerle de vamsızlıklarının çıkardığı meselelerin çözümleri ve diğer çeşitten birçok işleri ve türlü hizmetleri dahi Eğitim Komisyonunda ele alınmaktadır. Duruma göre, Fakülte Dekanlığından havale edilen çeşitli konulardaki işlerin yürütülmeleri de bu cümledendir. Tıp Fakültesinininkine nazaran düşük puanlarla Diş Hekimliği, Ziraat, Veteriner... Fakültelerine girip F.K.B. de başarılı olanlardan, yeniden girdikleri Üniversite sınavında Tıp fakültesinin puanını tutturanların, bir üst sınıfa devam etmek istemeleri, 1974 ün

son aylarının ciddi ve gerekçe bakımından önemli kararlar alınmasını gerektiren düşündürücü konular olmuşlardır.

Ayrıca klinik öncesinde veya kliniklerde uygulanan programlarla ilgili olarak beliren sorunlar öğretim üyelerinden gelecek öneriler, öğrencilerin çeşitli konularda yaptıkları başvurular, başka suretlerle doğmakta olan anlaşmazlıklar ve diğer türden birçok işler. Bütün bu sorunları çözüme bağlayan kararları almak suretiyle fakülte dekanlığına ve diğer kurullara yardımcı olan Eğitim Komisyonunun daha başka birçok görevleri ve hizmetleri vardır.

İşlemin mahiyetine göre, fakülte kurulundan, Yönetim kurullarından geçtikten sonra Dekanlıkça komisyon görüş ve kararına havale edilen veya doğrudan doğruya koordinatörler tarafından çözümleri istenilen çeşitli işler'de az değildir.

Eğitim Komisyonu:

Koordinatörlük işlerinde, özellikle eğitim, öğretim konusunda istişari mahiyette söz ve yetki sahibi olan bir örgüttür. Bu komisyon bir başkan ile her dönem için birkişi olmak üzere beş koordinatörden oluşmaktadır. Başkan ve koordinatörler, Fakülte Kurulu tarafından ve kurul üyeleri arasından seçilmektedirler.

Koordinatör yardımcıları ise, doğrudan doğruya dönem koordinatörlerinin veya Fakülte Kurulu

lunun diğer üyelerinin gösterecekleri adaylar arasından yine kurulca seçilmektedirler.

Öğretim görevlileri ile uzmanlar genel olarak koordinatör yardımcısı olabilmektedirler. Geçmiş yıllarda doğrudan doğruya koordinatör seçimleri yolunda uygulamalar'da yapılmıştır. Düzenlenmekte olan yeni yönetmelikte daha başka hükümler getirilmiş ve belki de fazla fonksiyonu olmayan yardımcılık işine son verilmiş olabilir.

Ancak, 1973 den beri genel olarak öğretim görevlilerle, uzmanlara ve tıp dışı branşlardan olupta Fakülte kadrosunda yer alarak doktora yapmış elemanlara da yardımcılık verilmekte idi. 1974 yılı içerisinde yardımcılar mevcut olmakla beraber, toplanırlara ve kararlara katılmaları hiyerarşiye aykırı görülmüştür.

Diğer tıp fakültelerinin bazılarında benzer örgütler vardır. Örneğin Ankara Tıp Fakültesinde öğretim işleri, üyeleri fakülte kurulunca seçilen 7 kişilik bir «Öğretim Koordinasyon Kurulu» tarafından yürütülmektedir. Bizimkinden dış görünüşü ile başlıca farkı, Dekanın başkanlığında toplanması olsa gerektir.

Bilindiği üzere ilk yıllar için koordinatörlük hizmetlerinin, mevcut olmayan Eğitim Komisyonu tarafından yürütülmesi söz konusu olamazdı. Sadece I. ve II. Dönemlerin bulunduğu ilk yıllarda, her şeyden evvel kurucu dekanla ilişki kurmak ve talimat almak su-

retiyile görev yapılmıştır. Yalnız elde belgesi bulunmadığından hizmet payını bilmediğimiz bu tip bir Eğitim kurulundan söz edildiği görülmektedir. Dekan, bölüm başkanları ve koordinatörlerden oluştuğuna değinilen bu kurulun, fakültenin Eğitim-Öğretim işlerini inceleyip ilkelere bağlandığı bildirilmektedir.⁶

Kuruluşu izleyen ilk günlerde komisyon başkanı yerine (Baş Koordinatör) unvanı kullanılmıştır. Bu ünvanla görev yapan ilk öğretim üyesi de Prof. Dr. Lütfullah Aksungur olmuştur.

Elde bulunan kayıtlardan anlaşıldığına göre, koordinatörlerin, başkanları ile birlikte ve bir komisyon halinde yaptıkları ilk toplantı, 21 Mart 1970 tarihine rastlamaktadır. Sözü edilen tarihte, ilk oturumunu yapan komisyonun, aldığı kararın (No: 1) maddeleri arasında (İnternlik Programına ve V. Dönem Öğrencilerinin isteklerinin görüşülmesine) yer verildiği tesbit olunmaktadır.

Eğitim Komisyonunun yetkileri ile Koordinatörlerin görevlerinin mahiyetleri Yönetmelikte maddeleştirilirken durum, daha açık bir şekilde anlatılmış olacaktır, elbet!

Şimdi 1970 den itibaren görev yapmış olan Eğitim Komisyonu başkanları ile dönem koordinatörlerinin kimler olduklarını ve çalışma sürelerinin ne olduğunu görelim.

Komisyon Başkanları:

Bu başlık altında, Eğitim Komisyonu Başkanları ile herbirinin hizmet sürelerini, kaç oturum yaptıklarını ve yapılan oturumlardan kaçına katılmış bulunduklarını saptayıp vermiş olacağız.

1. **Prof. Dr. Lütfullah Aksungur:**
21.3.1970 - 9.12.1970
8 ay, 18 gün. Oturum sayısı: 13. Altısına katılmıştır.
2. **Prof. Dr. Muzaffer Kürkçüoğlu:**
14.1.1971 - 15.2.1971
1. ay, 1. gün. Oturum sayısı: 5
Hepsine katılmıştır.
3. **Prof. Dr. Rüknettin Öğütman:**
23.2.1971 - 20.4.1971
1 Ay, 27 gün. Oturum sayısı: 9. Beşinde bulunmamıştır.
4. **Prof. Dr. İbrahim Aykaç:**
27.4.1971 - 12.1.1972
9 Ay, 17 gün. Oturum sayısı: 10. İkisinde bulunmamıştır.
5. **Prof. Dr. Ali Gürçay:**
16.2.1972 - 30.6.1972
4 Ay, 14 gün. Oturum sayısı: 8. Birinde bulunmamıştır.
6. **Prof. Dr. Yaşar Kuyucu:**
15.9.1972 - 21.3.1973
6 Ay, 6 gün. Oturum sayısı: 17. Hepsinde bulunmuştur.
7. **Prof. Dr. Yılmaz Bayraktar:**
28.3.1973 - 6.4.1973
2 Ay, 8 gün. Oturum sayısı: 9. Hepsinde bulunmuştur.

(6) Prof. Dr. Ali Ertuğrul. Çeşitli yönleri ile Erzurum ve Çevresi. Sayfa: 142. Ankara 1968.

8. **Doç. Dr. Zeki Başar:**

20.6.1973 - 5.2.1974

7 Ay, 15 gün. Oturum sayısı:

21. Üç aylığına yurtdışına gittiğinden 4 oturumda bulunamamıştır.

9. **Prof. Dr. Zeki Başar:**

16.2.1974 - 8.1.1975

10 Ay, 18 gün. Oturum sayısı:

41. Hepsinde bulunmuştur.

10. **Prof. Dr. Arslan Aksu:**

8.1.1975 -

Halen görevdedir.

Başkan Yardımcıları:

— Doç. Dr. Kâmil Tanyeri: 15 Eylül 1972 - 31 Temmuz 1973. 10 Ay. 16 gün. Bu süre içerisinde 40 oturum yapılmış, bunlardan 25'ine katılmıştır.

— Doç. Dr. Zeki Başar: 25 Nisan 1972 - 16 Mayıs 1972'ye kadar, sadece 21 gün görevde kalmış, yapılan 2 oturuma katılmış ve ara vermeksizin Eğitim Komisyonu başkanlığına seçilmekle yardımcılıktan ayrılmıştır.

— 17 Mayıs 1973 den itibaren başkan yardımcılık veya vekilliğini yine Doç. Dr. Kâmil Tanyeri yapmaya başlamıştır. Temmuz 1974 tarihine kadar bir yıldan fazla bu görevde kalmıştır.

1972 nin son aylarından itibaren Başkoordinatör yardımcılığı kaldırılmıştır. Bu tarihlerde başkoordinatör ünvanı yerine (Komisyon Başkanı) kullanılmış ve V. Dönem koordinatörü aynı zamanda Komisyon Başkanı yardımcısı olarak görevli kılınmıştır.

1972 den itibaren kısa veya uzun bir süre, Eğitim Komisyon Başkan vekilliği veya yardımcılığı yapanlar ve halen yapmakta olanlar kimlerdir?

Baş Koordinatör ve Eğitim Komisyonu Başkan Yardımcılığı:

Fakültenin 1966 da derse başladığına değinmiştik. Fakültenin öğrenci sayısına ve dönem durumuna göre, tek bir koordinatörün görev yaptığı yıllarda olmuştur.

Koordinatörler gibi, 1970 de ihdas edildiği görülen bu komisyon görevinin mahiyeti maalesef henüz yönetmelik ile açıklanıp belirlenmemiştir. Şimdiye dek bir yönetmelik veya yönergede hazırlanmış değildir.⁷

Başkoordinatör yardımcılığı görevini ise, 21.3.1970 den 21.3.1971 gününe kadar Doç. Dr. Rahmi Dirican, 31.3.1971 - 30.6.1972 tarihine kadar da Doç. Dr. Gül-

(7) 1973 yaz aylarında Prof. Dr. Yaşar Kuyucu, Prof. Dr. Zeki Başar, Doç. Dr. Hasan Gacar'ın yoğun ve yorucu çalışmalarıyla hazırlanan yönetmelik maalesef bir uğur suzluk sonucu yürürlüğe konmamıştı.

Adları geçen öğretim üyeleri 1974'ün son aylarında yönetmelik konusunu yeniden ele alarak değiştirme ve geliştirmeler yapmışlardır. Bu şekilde hazırlanmış olan yönetmelik fakülte kuruluna sunulmadan evvel, Prof. Dr. Rüknettin Ögütman, Prof. Dr. Aslan Aksu, Prof. Dr. Kâmil Tanyeri, Doç. Dr. Bilgin Timuralp ve Doç. Dr. Mete Babacan'ın katılmalarıyla yeniden gözden geçirilmiştir.

han Slem'in yaptıkları saptanmaktadır.

Ancak, ihdas edilen bu yardımcıılığın pek gerekli ve yararlı bir görev olmadığı aynı zamanda yapıcı bir fonksiyonu bulunmadığı, görevsever arkadaşlarımızın oturuma katılmamalarından anlaşılmaktadır. Yardımcı arkadaşların oturuma yeterince katılmamalarından, mütalaalarına fazla başvurulmasına mahal kalmadığını gösteriyor.

Doç. Dr. Rahmi Dirican'ın yardımcılığı, Prof. Dr. Lütfullah Aksungur ile Prof. Dr. Muzaffer Kürkçüoğlu'nun ve Doç. Dr. Rüknettin Öğütman'ın komisyon başkanlıkları zamanına rastlamakta ve bir yıl sürmektedir. Bu süre içerisinde 23 oturum yapılmıştır. Doç. Dr. Rahmi Dirican ise, bunlardan sadece yedisine katılmıştır.

Doç. Dr. Gülhan Slem'in yardımcılığı, Prof. Dr. İbrahim Aykaç ve Prof. Dr. Ali Gürçay'ın başkanlıkları dönemine rastlamaktadır. Bir yıl, iki ay süren bu müddet içerisinde, 29 oturum yapılmış ve Doç. Dr. Slem'in bunlardan sadece ikisine katılmıştır.

Dönemlerin Kuruluşu Ve İlk Koordinatörler:

Bilindiği üzere, Fakültemizde ilk sene Tıp öğrenimi gören tek bir sınıf veya dönem vardı. O günlerde, bu I. Dönem koordinatörlüğünü birinci sömestrede, fizyoloji öğretim görevlisi Dr. Ayhan Göçmen, ikinci sömestrede ise Farmakoloji Öğretim Görevlisi

Dr. Hasan Gacar yapmışlardır. Dr. Ayhan Göçmen'in daha başka idari hizmetleri'de olmuştur.

II. Dönem Koordinatörlüğünü (1967), I. Döneminkine ile birlikte yine Dr. Hasan Gacar yapmış olup, Dr. Emrullah Aygün yardımcı olarak çalışmıştır.

1967 nin ikinci sömestrinde iş bölümü yapılmış, I. Dönemin koordinatörlüğüne As. Dr. Emrullah Aygün, II. Döneminkine ders yılı sonuna kadar Dr. Hasan Gacar bakmışlardır.

III. Dönemin kurulması 1968 yılına rastlamaktadır. 1968 yılı içerisinde I. dönemin koordinatörlüğünü yine As. Dr. Emrullah Aygün yapmış, II. Dönemin Koordinatörlüğünü Toplum Hekimliği Uzmanı Dr. Rahmi Dirican yapmış ve yeni kurulmuş olan III. Dönemin koordinatörlük işlerini de dahiliyecisi Dr. Ali Gürçay yürütmüştür.

IV. Dönemin oluşumu, 1969 yılına rastlamaktadır. Bu ders yılında I. Dönemin koordinatörlüğünü Anatomici Doç. Dr. Yaşar Kuyucu, II. Dönemin Koordinatörlüğünü Doç. Dr. Rahmi Dirican, III. Dönemin Koordinatörlüğünü Doç. Dr. Ali Gürçay, IV. Dönemin koordinatörlüğünü de Dr. Gözen Gürel yapmışlardır.

I. Dönem Koordinatörleri:

— Prof. Dr. Yaşar Kuyucu
21.3.1970 - 15.2.1971

10 Ay, 24 gün. Oturum sayısı:
19. Üçünde bulunmamıştır.

- Prof. Dr. İbrahim Aykaç
23.2.1971 - 20.3.1971
27 gün. Oturum sayısı: 4. Hepsinde bulunmuş.
- Doç. Dr. Hasan Gacar
31.3.1971 - 12.1.1972
11 Ay, 2 gün. Oturum sayısı: 20. Üçünde bulunmamıştır.
- Doç. Dr. Mete Babacan
20.7.1974 - 8.1.1975
5 Ay, 12 gün. Oturum sayısı: 19. İkisine katılmamış. Halen görevdedir.
- Prof. Dr. Şermin Kalaycı
7.12.1973 - 20.7.1974
7 Ay, 13 gün. Oturum sayısı: 40. 13 üne katılmamıştır.

II. Dönem Koordinatörleri:

- Doç. Dr. Hikmet Ögütmen
7.10.1970 - 15.2.1971
4 Ay, 8 gün. Oturum sayısı: 11
- Doç. Dr. Rüknettin Ögütman
21.3.1970 - 22.2.1971
9 Ay, 1 gün. Oturum sayısı: 12
Hepsinde bulunmuştur.
- Doç. Dr. Aslan Aksu
3.3.1971 - 12.1.1972
10 Ay, 9 gün. Oturum sayısı: 24. İkisinde bulunmamıştır.
- Uz. Dr. Yıldız Tümerdem
16.2.1971 - 30.5.1972
3 Ay, 14 gün. Oturum sayısı: 9. Üçünde bulunmamıştır.
- Doç. Dr. Hasan Gacar
15.9.1972 - 23.11.1972
2 Ay, 8 gün. Oturum sayısı: 35. 14 üne kendisi katılmış, 21

oturumunda da yardımcısı Selahattin Leloğlu bulunmuştur.

- Dr. Hasan Gacar
18 ay'da uzman iken görev yapmıştır.
- Doç. Dr. Gülten Gürel
7.12.1973 - 10.7.1974
7 Ay, 13 gün. Oturum sayısı: 27. altısına katılmamıştır.
- Prof. Dr. Münip Yeğin
20.7.1974 - 8.1.1975
5 Ay, 12 gün. Oturum sayısı: 19. Üçüne katılmış. 2 ay yurt dışına gitmiş. Halen görevdedir.

III. Dönem Koordinatörleri:

- Doç. Dr. Ali Gürçay
21.3.1970 - 14.10.1970
6 Ay, 2 3gün. Oturum sayısı: 9. Beşine katılmış, ikisine yardımcısı Dr. Faruk Memik, ikisine de Dr. Ahmet Serpersu katılmıştır
- Uz. Dr. Ahmet Serpersu
10.9.1970 - 30.5.1973
2 Yıl, 8 ay 20 gün. Oturum sayısı: 67. 37 sine katılmıştır. Geri kalan 30 oturumdan 19 una yardımcısı Dr. Bilgin Timuralp, ikisine Doç. Dr. Kâmil Tanyeri (görevinin ne olduğu tesbit edilememiştir), 9 toplantıya ise iştirak eden olmuştur.
- Uz. Dr. Bilgin Timuralp
6.5.1973 - 7.12.1973
7 Ay, 1 gün. Toplantı sayısı: 11. Hepsine katılmıştır.
- Doç. Dr. Bilgin Timuralp
10.12.1973 - 1.8.1974

7 Ay, 20 gün. Toplantı sayısı:

41. Üçüne katılmamıştır.

- Doç. Dr. Orhan Tüzün
20.7.1973 - 8.1.1975

5 Ay, 12 gün. Toplantı sayısı:

19. Altısına katılmamış. Halen görevdedir.

IV. Dönem Koordinatörleri:

- Uz. Dr. Kemal Erol
21.3.1970 - 28.3.1970

7 gün.

- Doç. Dr. Gülhan Slem
28.3.1970 - 23.2.1971

10 Ay, 25 gün. Oturum sayısı:
18. Yedisine katılmış, geri kalan 11 oturumdan ikisine Dr. Mete Babacan, 5 ine yardımcısı Dr. Engin Baykal katılmışlar. 4 oturuma iştirak eden olmamıştır.

- Doç. Dr. Mustafa Eminoglu
3.3.1971 - 12.1.1972

10 Ay, 9 gün. Oturum sayısı:
24. 11 ine katılmıştır. 6 sına yardımcısı Engin Baykal, 1 ine yardımcısı Selâhattin Leloğlu katılmış. 6 sı boş geçmiştir

- Doç. Dr. Yılmaz Bayraktar
7.3.1972 - 30.5.1972

2 Ay, 23 gün. Oturum sayısı: 8 yedisine katılmıştır. 1 ine yardımcısı Selâhattin Leloğlu katılmıştır.

- Uz. Dr. Güler Aksu
15.9.1972 - 16.5.1973

7 Ay, 21 gün. Oturum sayısı:
26. 17 sine katılmıştır. Geriye kalan 5'ine yardımcısı Dr. Ya-

şar Eryılmaz katılmış. 4'üne iştirak eden olmamıştır

- Doç. Dr. Burhanettin Savan
20.6.1973 - 18.3.1974

9 Ay, 18 gün. Oturum sayısı:
24. Sekizine katılmamış

- Doç. Dr. Ayvaz Karabıyıkoglu
1.4.1974 - 8.1.1975

9 ay, 8 gün. Oturu msayısı: 35 Hepsine katılmış, halen görevdedir.

V. Dönem Koordinatörleri

- Doç. Dr. Mustafa Eminoglu
7.3.1972 - 13.5.1972

2 Ay, 6 gün. Oturum sayısı: 5. Hepsinde bulunmuştur. Yalnız daha evvel 16 Şubat 1972 de yapılan bir oturuma yardımcısı Dr. Güngör Uluer'in katıldığı tesbit olunmuştur. Ayrıca 13 Mayıs 1972 gününde bir oturuma Doç. Dr. Kâmil Tanyeri, 20 ve 30 Mayıs tarihlerinde yapılan iki oturuma da koordinatör yardımcısı Dr. Güler Aksu katılmış bulunuyorlar.

- Prof. Dr. Yılmaz Bayraktar
15.9.1972 - 16.11.1972

1 Ay, 21 gün. Oturum sayısı: 18. Dokuzuna katılmıştır. Arta kalan 5 ine yardımcısı Mustafa Güvendi katılmıştı. 4 oturuma iştirak eden olmamıştır.

- Doç. Dr. Zeki Başar
25.4.1973 - 6.6.1973

1 Ay, 6 gün. Oturum sayısı: 4 Hepsine katılmıştır. Eğitim Komisyonu Başkanlığına se-

çilmekle görevine aralıksız devam etmiştir.

- Doç. Dr. Kâmil Tanyeri
20.5.1973 - 25.7.1974
7 ay 21 gün. Oturum sayısı: 40
Onüçüne katılmıştır
- Prof. Dr. Aslan Aksu
20.7.1974 - 8.1.1975
5 Ay, 18 gün. Oturum sayısı 19
Üçüne katılmamış. Halen görevdedir.

Koordinatörlük işlerinin rotasyonla yürütülmesi yolundaki önerimizin, öğretim üyeleri tarafından anlayışla karşılanması elbetteki sevindirici olmuştur. Esasen bunun birazda sistem icabı

zorunlu olduğu kabul olunmalıdır.

2.7.1974 tarihinde yapılan seçimle koordinatörler değiştirilmişlerdir. İşlerin aksatılmaması ve yenilerin adaptasyonları için başkanın, başka bir zaman seçilmesi ve eski yeni koordinatörlerin bir süre birlikte çalışmaları ilkesi getirilmiştir. İlkeye uyularak bir ay beraber çalışılmış olması ve kararların (39, 40, 41, 42, 43 Nolu) ortak toplantılarda alınması yararlı olmuştur. Yine ilke gereği olarak eski koordinatörlerin kendi zamanların başlamış olan öğretim yılını, bütünleme sınavlarını yaparak sona erdirmeleri de yerinde bir uygulama olmuştur.⁸

(8) Başkan Prof. Dr. Zeki Başar. Dönem Koordinatörleri; Prof. Dr. Şermin Kalaycı I. Dönem. Doç. Dr. Gülten Gürel, II. Dönem. Doç. Dr. Bilgin Timuralp, III. Dönem. Doç. Dr. Burhanettin Savan, IV. Dönem. Doç. Dr. Kâmil Tanyeri, V. Dönem. ve Başkan yardımcısı.

Yeniler: Başkan Prof. Dr. Zeki Başar. Doç. Dr. Mete Babacan I. dönem Prof. Dr. Münip Yeğin, II. dönem, Doç. Dr. Orhan Tüzün, III. Dönem, Doç. Dr. Ayvaz Karabıyıkoglu, IV. Dönem. Prof. Dr. Aslan Aksu V. Dönem ve Başkan yardımcısı.

Eğitim Komisyonu Başkanı ile Koordinatörlerin çalışma sürelerini gösterir ÇİZELGE

Adı ve soyadı	1. Dönem Ay	II. Dön. Gün	III. Dön. Ay	IV. Dön. Gün	V. Dön. Ay	Başkan	Düşünceler
Aksu Aslan	10	9	5	18	+	8.1.1975 de başlamış	
Aksungur Lütfullah				8	18		
Aykaç İbrahim	27			9	17		
Adanır Celal							
Albayrak Aydoğan			2	23			
Başar Zeki				1	6	18	3
Babacan Mete	5	12	5	18			
Bayraktar Yılmaz			2	23	1	21	2
Dirican Rahmi		24				12	8
Erdem Yıldız							
Eminoğlu Mustafa			10	9	2	6	
Göçmen Ayhan	6						
Gürel Gözen	11	2			6		
Gacar Hasan	30	10	12				
Gürel Gülten		7	13				
Gürçay Ali			6	23		4	14
İldırım İbrahim		12					
İlçayto Recai							
Kuyucu Yaşar	22	24				6	6
Kalaycı Şermin	7	13					
Kürkçüoğlu Muzaffer						1	1
Köse Yıldız							

Adı ve Soyadı	I. Dönem		II. Dön.		III. Dön.		IV. Dön.		V. Dön.	Başkan	Düşünceler
	Ay	Gün	Ay	Gün	Ay	Gün	Ay	Gün	Ay		
Karabıyıklı Ayvaz							9	8			
Kocatürk Utkan											
Memik Faruk											
Öğütman Rüknettin		9		1						1	27
Öztopçular Mehmet											
Sabar Ergun											
Savan Burhanettin							9	18			
Slem Gülhan							10	25			
Şener A. Namık											
Torunoğlu Mithat											
Tüzün Orhan					5	12					
Tanyeri Kâmil							7	21	10	16	
Tanyeri Gülten											
Timuralp Bilgin					7	1					
Tümerdem Yıldız		3		14						7 ay 1 gün uzman iken	
Ural Tali											
Jral Ayten											
Üğütmen Hikmet		4		8							
Yiğün Münip		5		12							

8.1.1975 görevde

- 1 — Metinde, koordinatör yardımcılığına değinilmekle beraber görevin kimler tarafından, ne suretle yapıldığı ayrıntıları ile saptanmamış ve bu çizelgede yer verilmemiştir.
- 2 — Uzman olarak koordinatörlük yapmış olanların hizmet süreleri ait oldukları bölümlerde gösterilmiş olup çizelgeye alınmamışlardır.
- 3 — Öğretimin üyelerinden uzmanlıkları sırasında koordinatörlük yapanların süreleri bölümlerde gösterilmiş olup rotasyona esas olan hizmete katılmayarak düşünceler hanesinde belirlenmiştir.

T. C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve
Deontoloji Kürsüsü
Yöneticiliği

Belge: 1

8.1.1975

Sayı:

Konu : Eğitim Komisyonu
Başkanlığından
ayrılması Hk.

Atatürk Üniversitesi
Tıp Fakültesi Dekanlığına

Elde bulunan kayıtlara göre Fakültemiz Eğitim Komisyonu 21 Mart 1970 den itibaren oturumlar yaparak kararlar almaya başlamıştır. Bu tarihten, 2 Haziran 1973 gününe kadar geçen 3 yıl, 2 ay, 15 günlük süre içerisinde 7 Başkan değiştirilmiştir.

Başkanların hizmet süreleri 1 ay 1 gün ile, 8 ay 7 gün arasında değişmektedir. Geçen 3 yıl zarfında yapılan oturumların toplamı 79 ve üzerinde durulan maddelerin sayısı 378 dir.

20 Haziran 1973 de yüklendiğimiz Eğitim Komisyonu Baş-

kanlığını, 8 Ocak 1975 tarihine kadar aralıksız olarak 1 yıl 6 ay 8 gün yürütmüş bulunuyoruz. Bu müddet zarfında 62 oturum yapılmıştır. Üzerinde durulan madde sayısı 307 yi bulmuştur. Bu demektir ki bir bu kadar sorun, fakültemiz kurulu adına çözüme bağlanmıştır.

Bütün bu işlerde yani 18 ay içerisinde yapılan çalışmalarda ve çözüme bağlanan sorunlarda önceleri görev yapan ve halen işbaşında bulunan dönem koordinatörü ve başkan yardımcısı kıymetli öğretim üyesi arkadaşlarımızın* ortak gayretlerinin payı vardır. Ulaşılan kıymetli sonuç, arkadaşlarımızın titiz ve anlayışlı davranışlarının gönüllü ve ahenkli çalışmalarının biraraya gelmesiyle gerçekleşmiştir.

Şahsen, herbirinin farklı fakat renkli hatıralarını ve güzel izlenimlerini taşıdığımız görevsever koordinatör arkadaşlarımızın övgüye değer ortak çalışmalarından edindiğimiz kanıyı, taşıdığımız ve fakârlık duygusunun bir gereği sayarak kaydetmiş oluyoruz.

Bilindiği üzere bana gösterilen ilgiyi kötüye kullanmış olma-

(*) Öncekiler:

1. Dönem Koordinatörü
2. » »
3. » »
4. » »
5. » » ve Bşk. Yard.

İşbaşında Olanlar:

1. Dönem Koordinatörü
2. » »
3. » »
4. » »
5. » » ve Bşk. Yard.

- Prof. Dr. Şermin Kalaycı
Doç. Dr. Gülten Gürel
Doç. Dr. Bilgin Timuralp
Doç. Dr. Burhanettin Savan
Doç. Dr. Kâmil Tanyeri

- Doç. Dr. Mete Babacan
Prof. Dr. Münip Yeğin
Doç. Dr. Orhan Tüzün
Doç. Dr. Ayvaz Karabıykoğlu
Prof. Dr. Aslan Aksu

mak ve kenarda gezen bir öğretim üyesi durumuna düşmemek için 7.4.1973 gününde V. Dönem koordinatörü olarak görev yapmak istemiştim. Bu sırada ve 30.6.1973 tarihinde toplanan Fakülte kurulunda Eğitim Komisyonu başkanlığına getirilmem söz konusu edilirken, sayın arkadaşlarımın önceden geçirdiğim rahatsızlığı gözönünde bulundurarak sağlığıma titremiş ve varlığıma değer vermiş olmalarının pek asil hatıraları unutulmuş değildir. Değerli öğretim üyelerinin, şu anda görevden affımı dilerken de çok arı, bir o kadar duru anlayışın içtenliği ile karar alacaklarına inanıyorum.

Müracaatımı, sayın fakülte kurulu üyelerimizce bilinen ve kurulmasına çalışılan rotasyon düzenine uyarak, aynı zamanda yönetim kurulu ve Senatoda görevim olduğunu hatırlatarak yapmış bulunuyorum. Ayrıca sekreteryası düzenlenmekle hizmeti en iyi şekilde yürütecek arkadaşlarımızın, esasen işin içerisinde bulunmalarını bir güvence sayarak Eğitim Komisyonu Başkanlığından affımı istirham ediyorum. Olumlu karara bağlanmasını beklediğim dileğimin Fakülte kuruluna sunulmasına müsaadelerinizi arz ederim. Saygılarımla.

Prof. Dr. Zeki BAŞAR